

NÉPLAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Debrecen, Ferenc József-út 28. II. emelet.
Telefon szám: 84.

DEMOKRATIKUS NAPILAP

Előfizetési árak: Egy óra 12:50 P
Negyedévre 37:50 P

„Teljes erővel fogjunk hozzá a fasizmus megsemmisítéséhez”

Rákosi Máttyás 70.000 főnyi hallgatóság előtt beszédet mondott Budapesten a Magyar Kommunista Párt nagygyűlésén

Legközelebbi feladat, hogy a programot megvalósítsuk — Fokozni kell a harcot a reakció ellen — Az éhező Budapest az éhező iparvidékek nem lehetnek tovább kísérletezés tárgyai — A népbíróságok kezdjék el végre működésüket — Az igazgatás terén nem ismerünk megakuvást — A Magyar Kommunista Párt kiméretlenül fellép a korrupción ellen — Budapesti képviselőinek haladék nélkül be kell vonniuk a nemzetgyűlésbe és a kormánynak Budapestre be kell költöznie — A földnékülteken és törpebirtokosokon kívüli a sokszázas középbirtokosokat is földhöz kell juttatni — Az új hadsejben levők gazdasági érdekeinek védelmére megfelelő intézkedésre van szükség — Óvaskodunk kell az újszerű demokráciától és a demokrácia felaprózásától — Szükség van a kisiparosság munkájára — A magyar intelligencia vegyen részt a nemzetépítő munkában

A jelszót: Földet! Kenyeret! Szabadságot! megvalósítjuk

A Magyar Kommunista Párt vasárnap Budapesten nagygyűlést tartott a Nemzeti Sportcsarnokban. A nagygyűlésnek országos jelentőséget adott Rákosi Máttyás beszéde, amelyet hetvenezerfőnyi tömeg hallgatott végig. Rákosi Máttyás utja, mely a hatalmas tömeg sorfala között a Sportcsarnokhoz vezetett, valóságos diadamenet volt.

A nagygyűlés az Internacionálé

Rákosi Máttyás beszéde

Az üdvözlő beszédek után tomboló taps és éljenzés közben emelkedett szólásra Rákosi Máttyás.

— Budapest dolgozó népe! Elvtársak! — kezdte beszédét. — Köszönöm az üdvözléseket. Mind a Magyar Kommunista Párt, mind jómagam, azon leszek, hogy a hozzáfűzött reményeket bevaltsuk. Mint a múltban, úgy a jövőben is szakadatlanul azért fogok harcolni, hogy a munkásosztály és vele az egész magyar nemzet a felemelkedés és a felvirágzás útjára lépjen.

— A legelső gondolat, amelyet kifejezésre akarok juttatni, ami-

Minden bajunk gyökere a reakció

— Elvtársaim! A magyar demokrácia az utolsó két hónapban igen nagy életerőről tett tanúbizonyságot. Abból a kaoszából, amelyet a fasizmus itthagyt, úgy, ahogy mégis rendet tudott teremteni. Létre tudott hozni egy kormányt, amely irányt szabott, amely megkötötte a fegyverszünetet és lerakta az új demokratikus

és a Himnusz hangjaival kezdődött. Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtitkára Budapest dolgozói, Kovács István a Központi Vezetőség, Drahos Lajos a csepeli Weisz Manfréd-gyár dolgozó, Stiek Károly a vasmunkások, Szemelka Ernő az újpesti munkásság nevében üdvözölték a magyar munkásosztály élharcosát.

kor Budapest dolgozó népe elé állok, a köszönet szava a Vörös Hadsereg és annak nagy vezérére Sztálin civtárs felé. (Hosszantartó lelkes éljenzés és taps, a nagygyűlés résztvevői helyükre tért vissza, perceként át éltetik a Vörös Hadsereget és Sztálin marsait.) Ha annyi balszerencse után a magyar nép újra biztos tudattal tekinthet a jövőbe, ezt elsősorban a Vörös Hadseregnek köszönheti, mert a Vörös Hadsereg verte le a magyarság kezéről a fasizmus bilincseit. A munka többi része, a fasizmus gyökeres kiirtása, azonban reánk vár.

Magyarország alapjait. Ebben a vonatkozásban kétségkívül igen jelentős eredményeket értünk el. Jelentősek az eredmények a termelés terén is, elsősorban az ipari termelés terén. Egész sor üzem, közöttük az Államvasutak egy része, megkezdte működését. Ahová megyek az országban, mindenütt azt mondják: Látta

volna, mi volt még itt három, vagy hat héttel ezelőtt. Mindnyájan tudjuk, hogy három vagy hat hét elmúltával a javulás megjelentesebb lesz.

— Annál sajnálatosabb, hogy a döntő politikai kérdésekben, a fasizmus elleni harcban és ami ezzel összefügg, az élelmezés kérdésében eddig nem tudtunk jelentős eredményeket elérni. Ez annál sajnálatosabb, mert nemzetközi viszonylatban újabb hatalmas lépés történt a fasizmus végső megsemmisítésére.

— A jaltai konferencia még erélyesebben, mint valaha, alá húzta a szabadságszerető államok, a nagy Szovjetunió, Anglia és az Egyesült Államok azt az el-tökélt szándékát, hogy nemcsak kiirtja Németországban a fasizmust, hanem gondoskodik arról is, hogy az soha többé semmiéle formában éleire ne kelhessen. (Viharos helyeslés. Felkiáltások: Hálál a fasizmusra!)

— Ha így állnak a dolgok, ne-

künk, magyar kommunistáknak, meg kell vizsgálnunk a pangás okait. Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy a kezdeti sikerek után egy bizonyos megtorpanás következett be. Erre egyébként már néhány héttel ezelőtt rámutattam. Azóta megpróbáltunk egyet lökni a kátyuba került szekeren, de őszintén meg kell állapítanunk, a segítés eddig nem volt túlságosan sikeres.

— Két döntő kérdéssel akarok mindenekelőtt foglalkozni, az egyik az élelmezés, a másik a fasizmus elleni harc. A baj oka mindkét kérdésben az, hogy

a reakció Magyarországon még mindig jóval erősebb, mint sokan gondolják.

(Felkiáltások: Úgy van! Úgy van!) Mindenütt jelen vannak azok az erők, amelyeknek átkos működése következtében romhalmazzá vált az ország. Budapesten sokan vannak — még demokratikus körökben is — akik ezt a veszélyt alábecsülik. Ezért nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy mind az élelmezés terén, mind a többi jelentős kérdésben itt van a baj gyökere.

Miért éheznek Budapest?

— Vegyük szemügyre az élelmezés kérdését. Végigjártam az országot, ismerem a viszonyokat. Tudom, hogy a németek a tavalyi termésből sokat elraboltak; tudom, hogy a háború sok mindent elpusztított, a Vörös Hadseregnek is jelentős élelmiszermennyiségre van szüksége. Ugyanakkor tu-

dom azonban azt, hogy nagyon sok élelmiszer van vidéken. Amikor a Budapesti Nemzeti Bizottság tagjai Debrecenben jártak, jelen voltam egy megbeszélésen ahol kiderült, hogy csak

Debrecen határában 30.000 métermázsza kicsépeletlen gabona van a gazdák birtoká-

ban. Rengeteg töretlen kukorica áll kint a mezőkön, van olyan rizstábla, ahol kétezer métermázsza rizs fekszik.

Ezek egyetlen városnak, Debrecennek az adatai. A Nyírségben például több mint 5000 vagon burgonya fekszik a vermekben.

— Elvtársaim! Én nagyon jól ismerem ezt a nehézséget. Tudom, hogy nehéz a veremből a burgonyát a vasúthoz szállítani, de ha mindezeket tekintetbe vesszük, még akkor is nagy lehetőségei vannak, hogy Budapestet és az ipari vidékeket türethetően ellássák a minimális élelmiszerkészletekkel. Mi az oka, hogy ez nem sikerül? Semmi kétség, hogy a tényleg meglévő nehézségeken felül ebben a rosszakarát is közrejátszik. (Úgy van, úgy van!)

— Én megfigyeltem a közellátásügyi minisztérium munkáját és meg kell állapítanom, hogy ez a munka rossz és ezt így tovább nem lehet folytatni.

Ezért mi javasolni fogjuk, hogy váltsák le a közellátásügyi minisztert és tegyenek helyébe olyat, aki tényleg el akarja látni élelemmel Budapestet és az iparvidékeket.

(Hosszas helyeslés és taps.) Mi ezzel elég sokáig vártunk. Kéthónapi kísérletezési időt adtunk a közellátásügyi miniszternek, hogy mutassa meg, mit tud. Mi megelégedtünk volna azzal, ha feleannyi energiát fejt ki Budapest ellátására, mint amennyi energiát kifejtett félévvel ezelőtt Juresek a nemet rablók ellátására. Kiderült, hogy ebben a várakozásunkban csatódunk. Tovább nem lehet kísérletezni. Az éhező Budapest, az éhező iparvidékek nem lehetnek tovább kísérletezés tárgyai. Mi magunk, magyar kommunisták, amikor megtudtuk, hogy milyen nehéz Budapest helyzete, azonnal félrevertük a harangokat és bár tudtuk, hogy milyen nehéz és népszerűtlen feladat az, amire vállalkoztunk, mégis vállaltuk Budapest ellátásának a kérdését.

Meg kell mondanom, hogy az a kevés, amit Budapest addig kapott, elsősorban a Kommunista Párt munkájának az eredménye.

(Lelkes éljenzés.)

— Ez a feladat azonban, elvtársaim, sokkal nagyobb, semmint hogy egy párt el tudja végezni. Ezért fel fogjuk rázni az egész országot, megmozgatunk minden szervezetet, elsősorban a Magyar Nemzeti Függetlenségi Frontban egyesült öt pártot és közös erővel meg fogjuk oldani ezt a kérdést is.

Ünsegyhez kell nyúni!

— Előre megmondom azonban, elvtársaim, hogy egyszerűen az élelmiszerellátás megjavításával ezt a kérdést tartósan megoldani nem lehet. Mindannyian tudjuk, hogy milyen az ország helyzete. A vasútvonalak már többé-kevésbé helyre vannak állítva, vagonunk azonban alig van. Ha a régi vasúti kocsiknak tíz-tizenöt százalékát üzembe tudjuk állítani, az már nagy siker lesz. Lovak, igásállatok nincsenek, ezért számítani kell arra, hogy még hosszabb ideig súlyos élelmiszeri nehézségekkel fogunk küzdeni. Én nem osztom azokat

nak a nézeteiben, akik azt hiszik, hogy most esztendőig fogunk koplalni, de ebben az esztendőben mindenesetre komoly nehézségeink lesznek.

— Tudom, hogy néhány éven belül a magyar munkás keze, a magyar paraszt szorgalma rengeteg romot eltakarít, rengeteg kárt jóvátesz. De az első esztendő nehéz lesz és ezért kérem mindenütt a magyar kommunistákat, a dolgozókat és a városi lakosokat, hogy nyúljanak önségélyhez.

— Elsősorban arra törekedjenek, hogy Budapest és az iparvidékeken is minden családnak meg legyen a maga kiskertje. Így segített magán 1942-ben és 1943-ban Moszkva városa is, ahol tavaly 1.200.000 kiskert volt.

Fokozni a harcot a reakció ellen!

— Előre megmondom azonban, hogy legjobb szándékunk, legnagyobb erőfeszítésünk is csődöt fog mondani, ha nem tudjuk fokozni a faszizmus elleni harcot. Meg kell vallanom, hogy ezen a téren komoly mulasztásokat követtünk el. Ha az ember hibát csinál, vallja be.

Meg kell állapítanom, hogy még nem folyik komoly harc a faszizmus kiirtására. A faszizmus és a köztünk maradt reakció pillanatnyilag meg-

Do'gozzanak végre a népbíróságok!

— Legsúlyosabb kifogásaink egyike, hogy nem működnek a népbíróságok. Én megnéztem a népbíróság szervezetét és nagy meglepetéssel láttam, hogy távolról sem olyan radikális, mint a régi reakció statáriális rendeletei. Ezt azért mondom, mert a régi statáriális rendeleteket saját tapasztalatomból nagyon jól ismerem és tudom, hogy azok a rendeletek előírják, hogy a halálra szóló ítéleteket két órán belül végre kell hajtani. A népbíróság rendeletében viszont az áll, hogy az ítéletet minden esetben fel kell terjeszteni az igazságügyminiszterhez, aki jelenleg Debrecenben van. Abban a Debrecenben, ahova nincs posta és nincs táviró. Ha tehát ma valakit a népbíróság halálra ítél, az esetleg hetekig várhat a megerősítésre. Azt hiszem, elvtársaim, hogy mi is lehetünk a demokrácia védelmében

Szigorúbb igazoltatásokra van szükség

— A reakció elleni harchoz tartozik, elvtársaim, az igazoltatások kérdése is. Szerinte az országban egyre szaporodik a panasz a miatt, hogy régi reakciós tisztviselők visszaülnek állásaikba. Az igazoltatások kérdésében azonnali szigorításokra van szükség, mert

egyre-másra hallok olyan híreket, hogy közismert reakciósok vagy nyilasok már át is mentek az igazoltatáson és nyugodtan elfoglalják régi helyüket.

A budapesti városháza körül is súlyos bajokat hallok. Kiderült, hogy ott egyáltalán nem volt még semmiéle igazoltatás, holott a magyar demokrácia elemi érdekei megkövetelik, hogy egyetlen tisztviselő sem kerüljön vissza

Minden családnak meg volt a maga kiskertje. Azonkívül minden üzemnek legyen egy mezőgazdasági üzeme, mert ezt az évet másképp nem tudjuk jól átvészelni. Ebben a munkában teljes erővel fekdűnk bele, különben tényleg komoly nehézségeink lesznek az élelmiszerrel.

— Az élelmiszer kérdése — ismétlem — nemcsak gazdasági kérdés, hanem politikai kérdés is, mert ha nem tudjuk megoldani az élelmiszer, akkor a reakció a mi nyakunkba varrja ezért a felelősséget. Azt mondja: Íme éheztek, ezt hozta nektek a demokrácia, ezt hozta nektek a Kommunista Párt. Ezért kérem az elvtársakat, hogy teljes erővel fogjanak e kérdés megoldásához. (Tapsvihar.)

lapul és közben szabotál.

Már olyanokat is hallottam mondani, hogy minek beszélünk a faszizma veszélyéről, amikor nincsen. Miért követelünk erősebb rendszabályokat, amikor nem látjuk, hogy a faszizma csinálnának valamit. Az én véleményem az, nem kell várni addig, amíg a faszizma fenevad újra a torkunknak ugrik. Ismerjük mi már az ő módszereiket, meg kell őket előzni. (Közbekiáltások: Vesszen a reakció! Éljen Rákosi!)

olyan erősek, mint amilyen erőes volt a reakció saját bőrének védelmében. (Élénk helyeslés.)

Ennélfogva pártunk javasolni fogja, hogy a népbíróságok működését gyorsítsák meg, a népbíróságok kezdjék el végre működésüket és mutassanak példát, mutassák meg, hogy a demokrácia le tud sújtani azokra, akik a nemzetet bele döntötték ebbe az örvénybe.

— Meg vagyok győződve róla, hogyha Budapest, Szeged és egyebütt lógni fognak a vezető nyilasok, azonnal tisztább lesz a levegő. A kisebb nyilasokat pedig össze kell fogni, munkásszárdokba kell vinni és dolgoztatni kell őket, hogy legalább részben helyrehozzák azt a kárt, amit a nemzetnek okoztak. (Élénk helyeslés.)

állásába, amíg alaposan meg nem nézzük, hogy mit is művelt az utolsó időben, különösen az elmúlt esztendőben.

— Meg kell mondanom, elvtársaim, hogy ebben a tekintetben nemcsak a reakció bűnös. Sokszor maga a demokrácia sem elég éber. Ismételtelen előfordult, hogy nyakonscipünk valamilyen közismert reakciót és kiderült, hogy annak demokrata támogatói voltak. Meg kell tanulnunk, hogy ebben a kérdésben nincs megalkuvás.

Aki vétett a nemzet ellen, azt el kell távolítani a közhivatalokból.

Ez a minimum, amit a magyar demokrácia, a magyar nép érdeke megkövetel. (Felkiáltások: Úgy van!)

Gyökerestől kell kiirtani a fasizmust!

— E kérdéseknél aláhúdom, hogy mi azért használunk ilyen kategórikus hangot, mert tartunk tőle, ha még tovább várakozunk, ha még tovább tétovázunk, akkor a nép elkéserevése ösztönösen csinál rendet. Mi nem akarjuk azt, hogy a felháborodott polgárok maguk dobják ki a városnázaról az oda nem való tisztviselőket.

Mi nem anarchiát akarunk, hanem rendet, a demokrácia rendjét akarjuk.

Ezért követeljük az erőes rendszabályokat. Amikor a fasizmus maradéktalan kiirtását követeljük, akkor nem bosszúállók vagy vérszomjasak vagyunk, hanem e követelésben egyedül és kizárólag a magyar nemzet elemi létérédeke vezet bennünket. Ki kell irtani a faszizma metelyt, mint az üszkös fekélyt, mert ha benne marad a nemzet testében egy kis gyökérdarabkaja is, az újabb üszkösödést fog okozni és akkor kezdhethetjük előlről. Jobb egyszerre gyökeres munkát végezni: Ezért mondjuk: Halál a faszizmusra! (Hiaial!)

Üldözni kell a korrupciót

— Elvtársaim! A faszizmus és a 25 esztendőes reakció nemcsak üszkös romokat, elpusztult gyárakat, Dunába dőlő hidakat hagyott maga után. Az erkölcsi javakban is rengeteg pusztítás történt. Most elsősorban a korrupcióra gondolok, a jogbiztonság hiányára. Mikor Debrecenbe érkeztem, hallottam, hogy a 91.000 lakosú városban több mint 100.000 lopási eljárás folyik. Mikor Budapestre érkeztem, kiderült, hogy itt is hasonló bajok vannak. Mi nagyon jól tudjuk, hogy a régi 25 éves reakció, az egykérrendszer, a monopóliumok már aláásták a köz-erkölcsöket.

— Ezt folytatták a nyilasok. A zsidó vagyonok elrablása után sor került a magyar vagyonok elrablására. Kirabolták az egész országot. Megrendült a köz-erkölcs. Ezzel kapcsolatban sok panaszt hallottam például a rendőrségre. Mi utánanéztünk ennek és kitűnt, hogy a rendőrségen tényleg voltak oda nem való elemek. Kiderült, hogy ide is beférkőztek a nyilasok. Természetesen, az ilyen elemeket el kell onnan távolítani, de az egész kérdésnek a gyökerét csak akkor tudjuk megfogni, ha általános harcot indítunk azért, hogy helyreálljon a köz-erkölcs, a jogbiztonság, az az erkölcs, amelyről Berzsenyi joggal mondotta, hogy minden állam talpköve és támasza. Ezzel a kérdéssel foglalkozni kell.

A demokráciának tisztakező, korrupciótól mentes veze

Aranyat,
ezüstöt, briliánsat,
órá t magas
áron vesz

Kollár óras
KOSSUTH-U. 4.

tökre
Komm
hogy
kozik.

Nem le

— A
harchoz
kokra v
bizosité
aktivizá
egyebüt
Bizottsá
kell öke
ság az
intézked
végreha
állítja
kezdem
a figye
mint a
gokra
valaha.
— De
meg ke
északi
gyűlési
állapot,
dítása
a nemz

— Né
kérdés.
Magyar
gramm
hogy s
nagybir
kezebe.
a Nem
seivel.
hogy l
vasiatol
ciáldem
tegnapi
hattak,
sonló a
gazda l
tán jav
csomó,
örömm
mi sziv
hogy f
a földn

— U
lapitom
sekben
pasztall
nom az
egyetlen
a para
az nem
megegy
attól is
des tém
lehet lá
óriási l

A föl
földh
vényk
menn
nem
város
muni
hogy
zék n

Szervez
nek a f
jék sa
munista
hogy f
nemcsal
lusi sze
kosokat
középb

tökre van szüksége és a Kommunista Párt kijelenti, hogy ahol korrupcióval találkozunk, ott kíméletlenül közbe lép.

Nem lehet felépíteni az új, demo-

Jöjjön a kormány Budapestre

— A reakció, a fasizmus elleni harchoz intézményes biztosítékokra van szükség. Az egyik ilyen biztosítékunk a Nemzeti Bizottság aktivizálása. Budapesten is, de egyebütt is kezdenek a Nemzeti Bizottságok kissé elaludni. Fel kell őket rázni. A Nemzeti Bizottság az a szerv, amely a kormány intézkedéseit ellenőrzi, segíti azok végrehajtását, a kormány mögé állítja a demokrata tömegeket, kezdeményez, felhívja a hibákra a figyelmet. Ilyen helyzetben, mint a mai, a Nemzeti Bizottságokra inkább szükség van, mint valaha.

— De ez nem elég. Feltétlenül meg kell ejteni Budapesten és az északi iparvidékeken a nemzetgyűlési választásokat. Lehetetlen alapot, hogy Budapest feiszabadítása után ne legyen képviselve a nemzetgyűlésben és ne adjon

Széles földreform kell

— Nézzük meg, hogy áll a földkérdés. Az elvtársak ismerik a Magyar Kommunista Párt programját, amely azt követeli, hogy száz holdon felül minden nagybirtok menjen át a parasztok kezébe. Ez a program egybevág a Nemzeti Parasztpárt követeléseivel. Örömmel jelenthetem, hogy lényegében ezekhez a javaslatokhoz csatlakozott a Szociáldemokrata Párt is. Amint a tegnapi „Szabadság”-ban olvashatták, nagyban és egészben hasonló álláspontot foglal el a Kisgazda Párt vezetője is. Tildy Zoltán javaslatai között van egész csomó, melyet a Kommunista Párt örömmel magáévá tesz. Például mi szívesen belemegyünk abba, hogy Budapest környékén, ahol a földnek sokkal nagyobb a ho-

Lépjének csatasorba a földigénylők

— Ugyanakkor, amikor megállapítom, hogy ezekben a kérdésekben örvendetes haladást tapasztalhatunk, meg kell állapítanom azt is, hogy eddig, sajnos, egyetlen hold földet sem kapott a parasztság. Hogy megkapja-e, az nemcsak attól függ, hogy mi megegyeztünk-e papíron, hanem attól is, hogy mi történik a kérdés tényleges megoldásánál. Előre lehet látni, hogy e kérdés körül óriási harc fog kitörni.

A föld átadása, a parasztok földhözjuttatása egyszerű törvénybeiktatással nehezen fog menni, ha teljes erejével meg nem mozdul érte a falu és a város népe. Ezért a Kommunista Párt javasolni fogja, hogy falun azonnal szervezzék meg a Földigénylők Szövetségét.

Szervezkedjenek mindazok, akiknek a földhöz jussuk van és védjék saját érdekeiket. A Kommunista Párt előre is kijelenti, hogy földhözjuttatandónak tartja nemcsak a teljesen földtelen falusi szegénységet vagy törpebirtokosokat, hanem a sokcsaládos középbirtokosokat is. Aki a falu

kratikus államot ott, ahol az elemi tisztesség hiányzik, ahol a korrupció burjánzik. Ebben a tekintetben sem fogunk semmiféle megalkuvást ismerni. (Hosszantartó éljenzés és taps. Eljen Rákosi! Eljen Rákosi!)

kiéjezést a budapesti nép követeléseinek és sérelmeinek.

A Magyar Kommunista Párt ezért javasolni fogja a kormánynak a budapesti és az iparvidéki kerületek nemzetgyűlési választásainak haladéknélküli megírtását.

Be kell vonulniok Budapest képviselőinek a nemzetgyűlésbe, hogy ott hangot adjanak mindannak, amit Budapest követel. (Tapsvihar.)

— Ezenfelül eljött az ideje annak, hogy a kormány visszajöjjön Budapestre. (Élénk helyeslés.) Budapest ma is az ország szíve és méginkább az lesz a jövőben és minden nap, amivel a kormány később érkezik vissza, mérhetetlen kárt jelent úgy Budapestre, mint az országra.

zadéka, a felső határ nem száz legyen, hanem ötven. Abba is szívesen belemegyünk, hogy

azok a vidéki uzorások, vagy ügyvédek, akik a megszorult parasztok földjét árverésen vagy egyébként magukhoz kaparintották, ezeket a földeket az utolsó holdig visszaadják a parasztnak.

(Úgy van, éljenzés.) Azt is helyeseljük, hogy házhelyakciókat kell végezni, megpedig nemcsak a mezőgazdasági lakosság, hanem az ipari munkások részére is. Azt is helyeseljük, hogy a házhelyek nagyok legyenek, 600 vagy 800 négyszögölesek, hogy rendes kertgazdálkodást lehessen rajtuk folytatni.

viszonyait ismeri, az tudja, hogy egy 12 vagy 14 holdas gazda, akinek hét-nyolc gyermeke van, sokkal nehezebb viszonyok között él, mint egy háromholdas gazda, akinek egy gyermeke van. Az ilyen esetekre is tekintettel kell lenni. Erezze a falu népének minél szélesebb rétege, hogy a demokrácia gondol rá, ismeri bajait és segíteni akar rajta.

— A Földigénylők Szövetségének természetesen necsak az legyen a feladata, hogy a földreformban segítkezzen, hanem nézzen előre.

Gondoskodjanak a földigénylők már ma arról, hogy a mezőn lévő terményeket betakarítsák, hogy a vetés teljes erővel folyjon, mert megvan rá minden remény, hogy a termés már az övék lesz.

A város pedig értse meg a földreform óriási jelentőségét és legyen tudatában annak, hogy a falun sikerül megnyerni a földreform révén a demokrácia első csatáját, ennek a győzelemnek óriási visszahatása lesz a városra is és megfordítva: ha a falun a demokrácia vereséget szenved,

akkor annak a városra is meg lesz a kihatása. Ez a város és falu népének közös ügye és ezért a Magyar Kommunista Párt minden erejével felkarolja.

Lendületet adni a toborzásnak!

— Attérek most a hadsereg kérdésére. Meg kell állapítani, elvtársaim, hogy itt is van bizonyos ellanyhulás. Nem mennek a dolgok úgy, ahogy menniük kellene. A kezdet sokatígérő volt, de azóta keveset hallunk róla. Ott is kétségkívül újabb impulzusra, újabb lendületre van szükség.

Amikor beszéltem olyanokkal, akik önként jelentkeztek katonának, gyakran hallottam

A reakció demokrata köntösben lép fel

— Rá kell most térnem egy másik kérdésre, amely látszólag nem olyan fontos, de azért komoly veszélyt jelent a demokrácia számára. Lépten-nyomon találkoznak ugyanis új, úgynevezett demokrata pártokkal vagy alakulatokkal. A Magyar Nemzeti Függetlenségi Frontban van öt párt. De ezen az öt párton kívül mindenütt jelentkeznek újak. Egyik-másik egészen új, egyikét-másikát némi szemrevételezés után fel lehet ismerni, mert már találkoztunk velük. Debrecenben például van egy magát Demokrata Keresztény Néppártnak nevező szervezet. Ez a párt azt állítja magáról, hogy régi harcosa a demokráciának és mint ilyen, jobbra-balra igazságot osztogat, foghegyről kioktat bennünket a demokrácia kezdő alapelemeinek segédfogalmairól és azt állítja magáról szerényen, hogy a nemzet 70 százaléka áll mögötte.

— Elvtársak! Ez a párt lényegében a régi, reakciós Keresztény Párt. Ez a párt előbb átalakult Néppárttá és most, hogy nagy a demokrácia kelete, odabiggyeszti nevére a „Demokrata” jelzőt. Mi nagyon jól emlékszünk rá, még nem is olyan régről, amikor

ennek a pártnak a főmunkája abban állott, hogy pergőtűzet indítson a munkásság és parasztság összefogása, a Szoci-

áldemokrata Párt és a Kisgazda Párt ellen.

— Ez a panasz, hogy a kormány nem közölte, mivel biztosítja a hadbavonulók gazdasági érdekeit.

ciáldemokrata Párt és a Kisgazda Párt ellen.

— Ez a párt lényegében a régi, reakciós Keresztény Párt. Ez a párt előbb átalakult Néppárttá és most, hogy nagy a demokrácia kelete, odabiggyeszti nevére a „Demokrata” jelzőt. Mi nagyon jól emlékszünk rá, még nem is olyan régről, amikor ennek a pártnak a főmunkája abban állott, hogy pergőtűzet indítson a munkásság és parasztság összefogása, a Szoci-

Ne engedjük elaprózni a demokrácia erőit!

— Altalában alá kell húznom azt, hogy a sok új párt nem tisztá haszon a demokrácia számára. A demokrácia erőit össze kell fogni, nem pedig újabb és újabb pártokkal elaprózni. Mi ezenkívül nagyon jól ismerjük a fasizmus módszerét és még emlékszünk rá, milyen nagyszerűen érteite annak a módját, hogy a demokráciaadta lehetőségek kihasználásával kötelel fonjon a demokrácia nyaka köré. Mi tanultunk ebből és nem akarunk újra saját hibáinkba esni.

Óvakodjunk a friss-sütemény demokratáktól

— Ez alkalommal fel kell vetni azt a kérdést is, hogy ki tulajdonképpen a demokrata? Ezt azért tartom szükségesnek hangsúlyozni, mert nagyon sok reakciós hivatkozik arra, hogy ő már négy hónappal vagy hat hónappal ezelőtt szolgálatokat tett a demokratáknak. Nincs kizárva, hogy ez tényleg így is volt. Elvégre is négy, vagy hat hónappal ezelőtt már nem volt olyan nehéz megállapítani, hogy a fasizmusnak bealkonyult. Aki ravasz volt és ügyes, az ebben az esetben vagy a menekülő patkány szerepét játszotta és természetesen ott hagyja a süllyedő hajót, viszont

biztosítást kötött: egyik lábával még a fasizmus-nyilas pártban állt, a másikkal pedig már a demokrácia felé lépett. Természetes, hogy az ilyen embereket nem lehet minden további nélkül beereszteni a demokrácia soraiba.

— A demokrácia érdekében folyó harc, a fasizmus elleni harc nem tavaly október 15-én kezdődött, nem is tavaly március 19-én. Az igazi demokrata pártok ezt a harcot már negyedszázad óta folytatják és én ebben a tekintetben, hogy úgy mondjam, statisztikai adatokkal szolgálhatok. En több mint 15 évet ültem a reakció börtönében és ott megál-

Demokrata Nők Szövetsége
ma d. u. 4 órakor a Sas-u. 4
szám alatti helyiségben

Taggyűlést tart

mindenki szerepel a budapesti
gyermek elhelyezésére.
Kérjük a tagok pontos
megjelenését!

EG JELENT!

Pengő-, rubel-átszámítási táblázat.

Minden embernek nélkülözhetetlen.
Ara 1 P. — Viszonteladónak is.

„Kultura” könyvkereskedés
PIA C - U I C A 58.

lapíthattam, hogy a börtönben élő kommunisták száma egymagában többszöröse volt az összes többi pártok ott ülő tagjainak. A kommunisták után jöttek a szociáldemokraták és utána számban a többiek. De azok az új pártok, amelyek nincsenek képviselve a Magyar Nemzeti Függetlenségi

Frontban és amelyek egyik-másika ma olyan büszkén hivatkozik a multjára, azoknak a pártoknak soha egyetlen képviselőjével a börtönben nem találkoztam, mert a pártoknak a képviselői akkor gőzerővel tölték a reakció szekerét. (Úgy van! Úgy van!)

A kisipar és a Kommunista Párt

— Végül szólni akarok, elvtársaim, a saját pártunkról, a Kommunista Pártról is. Erre szükség van részben azért is, mert itten hallottam olyan javaslatokat, jel-szavakat — és nemcsak itten, hanem Csepelen és egyebütt is —, amelyeket én nem tartok alkalmasnak arra, hogy előbbrevigyék a demokrácia ügyét. Nagyon jól tudom, hogy elvtársaim és nyiltan beszélnek róla, hogy egyes kommunisták nem voltak megelégedve azzal a programmal, amellyel a fasizmus letörése után a Magyar Kommunista Párt felépült. Egyesek nem tartják elég radikálisnak. Lassúnak tartják a tempót. Nem tetszett nekik az, hogy mi nemcsak a szociáldemokráciával fogunk össze, hanem a kisgazdákkal, sőt még másokkal is. Sokan kijelentették, hogy ők ezt a programot kissé lagymagnak tartják. Voltak olyanok is, akik azt mondták, lehetetlen, hogy a kommunisták támogassák a kisipart vagy kiskereskedelmet, ilyen kommunista nem tesz.

— Mindezekre a kérdésekre most válaszolni kívánok.

— A mi programunk, elvtársaim, az összes nemzeti erők összefogása a fasizmus ellen.

— Mi mindenkivel összefogunk, aki becsületesen és őszintén hajlandó a fasizmus ellen

harcolni. Ez a mi programunknak az alapja és ez is marad hosszú ideig.

— Én nagyon jól megértem a türelmetlenséget. Elképzelhetik az elvtársak, hogy én is kicsit türelmetlen vagyok. Huszonöt évig vártam arra az alkalomra, hogy a Kommunista Párt végre teljes erejével belenyúljon a nemzetépítő munkába. Nálam türelmetlenebb tehát bajosan van a hallgatóság között.

— Ha tehát azt mondom, hogy mi igenis támogatni fogjuk a kisipart és a kiskereskedelmet, akkor higgyék el, hogy ezt fogjuk tenni.

— Aki azt hiszi, hogy ez eltérés a kommunizmustól, menjen ki Budapest utcáira, menjen ki ebbe a városba, nézze meg a lakásokat, talál-e ott egyetlen szobát is, ahol nincs szükség a kisiparos munkájára. Mindenkinek meg kell értenie, hogy nem is tudjuk rendbehozni Budapestet és az országot, ha minden erővel nem serkentjük a nemzet minden dolgozó, termelő erejét és rétegét. (Iaps.) Ezekhez a rétegekhez pedig oda tartoznak a kisiparosok és a kiskereskedők. Ha kifogásom van, akkor részben az ellen van kifogásom, hogy ez a nemzeti összefogás még nem sikerült annyira, mint amennyire szeretnők.

Legyen aktívabb a magyar intelligencia

— A Magyar Kommunista Párt például nagyon fájlalja, hogy a magyar intelligencia haladó rétege nem veszi ki részét a nemzetépítő munkából úgy, ahogy azt szeretnők. A debreceni nemzetgyűlésen egyes szónokok rendkívül élesen támadták a középosztályt. A kommunisták rögtön felszólltak és kijelentették, hogy amennyiben a támadás a régi reakciós állami tisztviselőkhöz vonatkozik, mely minden erejével a fasizmust támogatta, akkor az teljesen jogos, de vissza kell utasítani a támadást akkor, ha az

a magyar tudósokra, a magyar művészekre, a magyar mérnökökre, orvosokra, a haladó intelligenciára vonatkozik.

— A Kommunista Párt minden erejét megfeszíti, hogy a nemzetnek ez a rendkívül értékes rétege minél nagyobb teret kapjon a nemzetépítő munkában és felszólítja őket, lépjenek ki eddigi passzivitásukból és segítsenek velünk együtt felépíteni rombadólt hazánkat.

(Éljenezés, taps.)

A nemzet felemelkedését csak a demokratikus erők összefogása biztosítja

— Elvtársaim! Ha mi a nemzeti összefogást helyesljük, akkor nem új dolgot mondunk. Attól a pillanattól kezdve, hogy Hitler oldalán Magyarországot a nyilasok háborúba vitték, a Magyar Kommunista Párt azonnal kiadta a nemzeti összefogás jel-szavát. Ezzel a jelszóval harcoltak a föld alatt mártírjaink, a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front

élettelésével halt meg a bitófán Schönherz elvtárs, ezért harcolt Ságvári elvtárs, ezzel küldtük harcba a Kommunista Párt legjobb katonáit, a magyar partizánokat. Mi tehát nem újat hirdetünk, nem valami frissen összeállított programmal jövünk, amikor kijelentjük, hogy

mi a magyar nemzet felemel-

kedését az összes demokratikus erők összefogásában látjuk.

— Elsősorban a Szociáldemokrata Párttal fogunk össze, de ezen túlmenően minden demokratikus, becsületes, hazafias réteggel, amely segít abban, hogy felepit-sük a rombadólt országot.

— Akik azt hiszik, hogy ez a program rossz, azok gondoljanak arra, hogy ha ma az ország romokban hever, ez nem azért van, mert megfogadták programunkat, hanem azért, mert nem fogadták meg. Másképp nézne ki ma az ország, ha a kommunisták szavát követelték volna. Aki még mindig azt hiszi, hogy ez a program nem jó, hogy sokkal jobb volna — mint Csepelen hallottam egyes közbeiktársokból — a tanácsköztársaságot követelni, vagy — mint most hallottuk — Rákosi-kormányt követelni, azoknak ezt mondom:

Aki ma ilyen követelést tá-

A kommunista program helyesnek bizonyult

— Ha ma, annyi szenvedés, annyi mártíromság után a Magyar Kommunista Párt újra erős és hatalmas, ha ezres és tizezres tömegek lelkesedéssel követik programját, annak nem az az oka, mintha keveset üldöztek volna bennünket. Nincs az országnak egyetlen pártja, amelyet kíméletlenebbül üldöztek volna, mint minket.

— És ha ma erősek vagyunk, annak az az oka, hogy a magyar dolgozók, de ezen túlmenően az egész magyar nép felismerte, hogy mindenben igazunk volt.

Helyes úton járunk!

— A mi erőnk abban áll, hogy a programunk helyes, a mi útunk jó. Mi azt akarjuk, amit a magyar nép érdeke megkövetel. A magyar nép felismerte ezt és ezért támogat bennünket és támogatni is fog mindaddig, amíg helyes úton járunk.

— A Kommunista Párt feladata, hogy szakadatlanul szem előtt tartsa, hogy mi ma a nemzetnek legfelsőbb vezető pártja vagyunk és ehhez tartjuk magunkat. Minden tettünket, minden szavunkat ez a felismerés vezeti.

— Legyen minden kommunista büszke arra, hogy tagja annak a pártnak, amely legelőbbet szenvedett, de elsőnek ugrott talpra akkor, amikor a nemzet megmentéséről volt szó. (Élénk helyeslés és taps.)

— Befejezésül arra kérem Budapest dolgozóit, Budapest kommunistáit, hogy támogassák programunkat és munkánkat teljes erővel.

— A legközelebbi feladat felrázni a demokratikus erőket, hogy a programot váltsák valóra, hogy a pillanatnyi megtorpanást győzzék le és hogy teljes erővel fogjunk hozzá a fasizmus megsemmisítéséhez, a nemzet erőinek felépítéséhez, az élelmezési

maszt, az, még ha a legjobb indulat vezeti is, a reakció kezére játszik, mert ezzel megzavarja a demokratikus pártok összefogását. Azt a benyomást kelti, hogy mi nem őszintén harcolunk az összefogásért, hanem mást mondunk és mást teszünk.

— Ezért kérek mindenkit, hogy teljes erővel támogasson bennünket. Ez a politika nem speciális magyar kommunista politika.

— Nézzünk szét szerte a világon, elvtársak. Nézzük meg, mi történt Jugoszláviában? Mivel nyerte meg a mi elvtársunk, Tito marsall (Hosszantartó éljenezés) a jugoszláv nép bizalmát? Azzal, hogy egységessé összekovácsolt minden erőt, amely hajlandó volt a fasizmus ellen harcolni. Ez az elv vezeti Bulgáriában, Olaszországban, Franciaországban és mindenütt a kommunista pártokat és ez ad erőt nekik.

— A mi programunk volt a helyes. Az az út volt a helyes, amelyet a magyar kommunisták mutattak és ennek felismerésében és elismerésében támogat bennünket a magyar nép. És ez nemcsak Magyarországon van így, hanem Olaszországban vagy Franciaországban is, ahol nem a Vörös Hadsereg, hanem az angol-szász haderők szabadították fel az országot, a nemzet vezető pártja a Kommunista Párt, mert ott is helyesen, jól, példamutatóan és áldozatkészen vezette az egész harcát a fasizmus ellen. (Úgy van!)

kérdés megoldásához, a vétéshez, a földreform megoldásához, a hadsereg felállításához.

Ezeket a feladatokat akkor és csak akkor fogjuk megoldani, ha minden becsületes nemzeti erő össze tudunk fogni és össze is fogjuk őket. Kérem Budapest dolgozó népet és elvtársaimat, hogy támogassanak bennünket ezen az úton bizalommal és teljes erővel. Legyenek meggyőződve róla, hogy azt a három jelszót, amelyet zászlónkra írtunk: Földet! Kenyeret! Szabadságot! meg fogjuk valósítani és kiépítjük azt az országot, mely mindnyájunk vágya és álma: Az erős, szabad, független, demokratikus Magyarországot!

Rákosi Mátyás beszédét szünni nem akaró tomboló lelkesedés fogadta.

VERESS ÉVA

illatszertárát megnyitotta
Csapó-utca 99.
Pipere-, kozmetikai, náztartási
cikkék kaphatók.

Ernyóklinika megnyílt

Javitások a legolcsóbban.
Rossz ernyőket veszek.

Nyomtató-u. 20. sz.

Értesítem

k. megrendelőmet, hogy nődívtaszalonomat Széchenyi-u. 6. szám alól Révész-tér 2. sz. alá (Kistemplom mellett) helyeztem át, ahol továbbra is a megszokott szolid ár és kitűnő munkával állók a. b. megrendelőim szolgálatára.

Kováts Imre

nőlszabómester.
Tanulóányok és fiúk felvétetnek.

Szovjet áttörés Pomerániában a Keleti-tenger felé

**Szovjet csapatok elfoglalták Neu-Stettin városát
Az amerikaiak elérték a Köln előtti utolsó akadályt, az Erft-folyót**

Moszkva, február 28. A Szovjet Füdösítő Iroda jelenti: A 2. fehérorosz arcvonal csapatai folytatva támadásukat,

Konitzól nyugatra megtörték az ellenség ellenállását és négy nap alatt 70 kilométert nyomultak előre.

Csapatunk e támadás során elfoglalták Schlochau, Stegers, Hammerstein és Bublitz városokat, a németek fontos közlekedési géppontjait és ezenkívül még száznál több helységet.

Breslauban tovább folyt a be-

kerített ellenséges harcsoport megsemmisítésére irányuló harc, ennek során elfoglaltunk 12 háztömböt.

Csapatunk Csehszlovákia területén Losonctól északnyugatra és nyugatra, a Kárpátok övezetében az erdős, hegyes terep nehézségei ellenére, elfoglaltak több helységet.

Február 26-án az egész arcvonalon megrongáltunk, illetve megsemmisítettünk 66 ellenséges harckocsit és felöttük az ellenség 6 repülőgépét.

ahol többszáz szövetséges páncélos áll harcban a németekkel.

Az 1. kanadai hadsereg csapatai elfoglalták Üdemet és áttörték a Goch-Wallon, amely a Siegfried-vonal utolsó védelmi övezetét alkotja.

Most a Weselbe vezető vasútvonal mentén nyomulnak előre és megszüntették Calcart a németektől. A 3. hadsereg kötelékei Bitburgen harcolnak és alig tíz km-re voltak Triertől.

Szakadatlanul tart Berlin bombázása

London, február 28. (MTI) Brit Moszkító az éjjel ismét Berlint bombázták kéttonnás bombákkal. Nehéz bombavetők Mainzot támadták és a gelsenkircheni nagy

benzoltépet. Több mint 1100 amerikai nehézbombázó 250 vadász kíséretével a lipcei főpályaudvarra és Halle rendezőpályaudvarára csapott le. Mindkét pályaudvar rendkívül fontos a keleti német hadszíntér ellátásában. Olasz támaszpontokról felszálló repülők Augsburgot és ausztriai pályaudvarokat támadták.

Megsemmisült a verdei japán helyőrség

Washington, február 28. Mac Arthur tábornok jelenti, hogy Verde-szigetén vasárnap partraszálltak az amerikaiak és teljesen megsemmisítették a japán helyőrséget. A japán hírszolgálat szerint az amerikaiak még egy helyen partraszálltak Luzon-szigetén. Iwojima-szigetén a szövetségesek kisebb térfelületre tettek szert.

Köln az amerikai tüzérség tüzeiben — a kanadaiak áttörték a Westwall utolsó övezetét

London, február 28. (MTI) A két szövetséges hadsereg nagy lépésekkel halad előre a rajnai csatában. Az 1. és 9. amerikai hadsereg tegnap helyenként 15 kilométerrel hatolt előre és egyik várost a másik után foglalta el. Az amerikaiak a Dürenből és Jülichből

Kölnbe vezető országúton gyors ütemben nyomulnak előre és már elérték az Erft partját.

Az amerikai csapatok 15 kilomé-

terre vannak Köln város szívéből. A város már is ágyútűz alatt áll. A két szövetséges hadsereg hat nap alatt két német hadosztály állománynak megfelelő számú foglyot ejtett. A német ellenállás kapkodó és rendszertelen.

A 9. hadsereg hadműveletei mély titoktartásban folynak. A hadsereg 25 kilométerre volt Düsseldorfól és alig 2 kilométerre München-Gladbachtól tegnap, amikor a rádiózárlatot erre a területre elrendelték. A 9. hadsereg alig 50 kilométerre van az 1. kanadai hadsereg arcvonalától,

A Magyar Kommunista Párt debreceni szervezete a Domokos Lajos-utca 13. szám alatti párthelyiségben 1945 március 4-én, vasárnap d. e. fél 11 órakor Népgyűlést tart

Eltársak! Elvtársnők! Polgártársak! Jöjjetek tömegesen!

A városi Törvényhatósági Bizottság közgyűléséről szóló beszámolómat és közpolitikai tudósításunkat nyomdatechnikai okok miatt hoinapi számunkban közöljük

Javult a Kiss-börgyár termelési eredménye az üzemi bizottság vezetése alatt

Erő és öntület sugárzását látom a Kiss-börgyár munkásainak szemében, magatartásán, míg kisel.b.nagyobb termek során végigkísérem a tehénbőr kalandos útját a talp-, béls- és felsőrész-bőrig.

A nyersbőrraktárban iszonyú szag fogad. A munkások azt mondják, ők már megszokták. A beszózott nyersbőrt áztatják, meszezik, szőrtelenítik. A földön kupacokban a letisztított nyersbőr és szőrcsomók. Egy csodálatos gép vastagságban két-vagy többfelé hasítja a bőrt, a kívánt méretre.

A meszezőből a eszövő-osztályba kerül a bőr. A eszövőlében 10-12 napot áll. Utána jön az „ültetés”. Egy szál bőr, egy réteg eszpor és így tovább, 21 napig. A bőr egyre vastagabb, erősebb, tömü-

rebb. Most hatalmas hordókba kerül, egy-egy 30.000 liter tartalmú, 33 q bőr fér bele, 48 órát forog egy lében. Hatalmas üstben itt főzik a kivonatot. Benn forr, zubog a eszré, mintha beleszorult gorosz szellemek akarnának — hasztalan — kitörni.

Az agyonpofozott bőr most nagy hidraulikus prés alá kerül, ez kiszorítja belőle a nedvességet. Egy idősebb munkás a faragógéphez vezet, beindítja: finom kés mintegy lehorotválja a bőrt. Élvezet nézni, ahogy a recs, sírom felület sima és ragyogó lesz. Szívesen elnézném estig.

Előszikkasztás után zsírozzák, tömítik, simítják a bőrt géppel és kézzel, míg minden kis hólyag, dudor el nem tűnik róla.

Munkásnők és a politika

A kikészítő osztályon nők is vannak. Hajdu Rózsi a Kommunista Párt tagja. Megkérdezem tőle, mi a helyzet a Kiss-börgyárban a nők politikálásával. „Csak most kezdenek egy kicsit ébredni, érdeklődni — válaszol. — Tizenkilencen tagjai már a Demokratikus Ifjúsági Szövetségnek.”

Beszélgünk a leányokkal. A múlt vasárnap d. e. dohánnyári MADISZ-lénelv után a főtéma. Fiatalok és szórakozni akarnak. De mivel mindannyian nyílteszűek, értelmesek, bizonyára rövidesen meg fogják érteni, hogy a politikával

tudják majd kiharcolni a szórakozás, a vidám, gondtalan élet lehetőségét.

Ebben a teremben már megcsodálhatók a kész bőrök. Szépek és jók, kedvet csinálnak az embernek az új cipőhöz. Mikor tetszésemnek adok kifejezést, Gőnczi Sámuel ezt válaszolja: „Persze, hogy jó bőrt csinálnak a Vörös Hadseregnek. Hadd verje le meljőbb az a hitang, aijas hordát.” Érdeklődöm, hogy van-e kimagaslóan jó munkás. Erre egy ifjúmunkás, Kovács Sándor válaszol: „Megpróbálom, hogy egy nap fel-

faszítja kivételével, mindenki egyforma telkesedéssel dolgozik.”

Hát igen, a Kiss-börgyár munkásai eléggé megismerkedtek a „faszista” fogalmával. Kiss Imre, a gyártulajdonos, közismert munkásnyűző, verte a munkásait, egyszer egynek letépte a fülét. Még a felszabadulás után is nem egyszer szidta a Vörös Hadsereget és egyáltalán nem ölte magát a gyár megindításával, mint az emberek mondják, a lakása berendezésével volt elfoglalva. Kétheti áldásos működés után letartóztatták, de reakciós-faszista környezetének sikerült addig mesterkednie, míg időre-óra kiadódította. Most ismét a rendőrség fog-

lya, de csodálatos módon az előzetes titokzatos erőknél még mindig van bátorságuk mozgolódní az érdekében. A gyár egész munkássága egységesen el van szánva arra, hogy nem engedí a fiatal magyar demokráciára részabandulni ezt az elszánt ellenségét.

Távozás előtt Szabó Sándor timár megkért, hogy írjuk meg az újságban az ő kívánságát: Pótkenyéregy kellene a nehézteti munkásoknak!

A látogató feltétlen tisztelettel és elismeréssel eltelve hagyja el a gyárat. Tisztelettel a munkások alapos szakértelme és elismeréssel lelkes munkájuk eredménye után.

Csökken a munkásiétszám — a termelési eredmény mégis nőtt

Az elmúlt rendszer reakciós, visszatérő szabálya volt, hogy a munkásság „vezetésre éretlen”, „lusta”, „dolgozni nem szeret” és így tovább. A Kiss-börgyár munkásai fényes ellenbizonyítékot szolgáltatottak erre. Igazgató és hajcsár nélkül, a munkások által munkásokból választott üzemi bizottság vezetésével az eddignél nagyobb termelési eredményt értek el és a 150 munkást foglalkoztató gyárat valóságos felvirágoztatták.

Közvetlen a felszabadulás előtt a havi átlagos termelés 180 q volt. Légitradók is gátolták a munkát, de a munkásság is szabotált. De még ha a múlt évek legjobb terméseredményt vesszük is, az csak havi 420 q, míg a múlt hónap eredménye 480 q, bár a munkásiétszám közben csökkent. A magyarizációt kézenkélvő: a munkásság felismerte, hogy munkája igaz ügyet szolgál és hogy ez az igaz ügy egyben az ő ügye: telkesedéssel és hozzáértéssel dolgozik.

Mindazt az adatokat az üzemi bi-

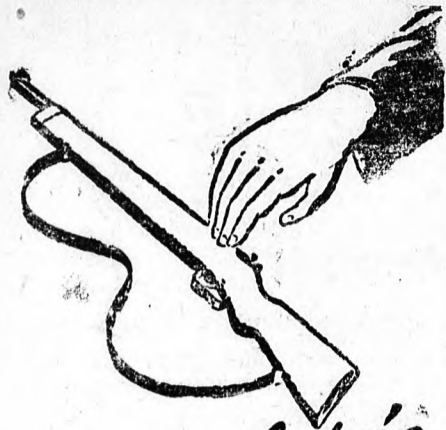
zottság vezetője, Gőnczi Sámuel mondja el. Hozzáteszi még, hogy az orosz katonai parancsnokság kézzelfoghatóan is kifejezésre juttatja elismerését a munkások iránt, január hónapban 18%-kal több fizetést adott, mint amennyit a rendes, már felemelt órabér kitett volna. Most pedig, a Vörös Hadsereg felállításának évfordulóján egy-egy pár eszímával, illetve elpövel ajánlkozta meg a három legjobb férfi- és egy legjobb női munkást.

Veszek és eladok

szoba-, konyhabútor, rekamiét, töltött székeket, szőnyegeket, férfi- és női bundakabátokat, férfi- és női ruhaneműket, ró- és varrógépet, gramofon-lemezeket.

MEZEI GYULA

József kir. hg.-utca 50.

a szent szabadság
ollalmára...

DR. NEVELŐ CSOPORT - KÖZL.

Letartóztattak egy hirhedt nyilas orvost

A debreceni rendőrség letartóztatta dr. Thurzó Imre balmazújvárosi orvost, Thurzó a Nyilaskereszt Párt tagja volt. Mint orvosi orvos lelkészerrel együtt börtönbe került, szerényebb betegivel egyáltalán nem törődött, hagyta elpusztulni őket. Kézagapárti gyűléseket esendőbrükkkel zavartatott szét.

A nagy menekülésben ő is elszökött most azonban, ügylészlik, elérkezettnek látta az időt arra, hogy visszatérjen Debrecenbe, sőt odáig ment merészségében, hogy a népjóléti minisztériummal szolgálati felhívást jelentkezett. Balmazújváros népe azonban nem felejtkezett el róla, maga a nép nyomozta ki, hogy Debrecenben van, egymás után futottak be a feljelentések a rendőrségre. A rendőrség internálta.

Internálták Papp Lajos nyilas kereskedőt

Papp Lajos illatszertárost még december 20-án rendőri felügyelet alá helyezték. Az eljárás azonban tovább folyt és most a rendőrség birtokába jutott néhány olyan iratnak, melyek alapján internálta.

Papp Lajos tagja volt a Festetics-féle Magyar Nemzeti Szocialista Pártnak majd belépett a Szilasi-pártba, hogy aztán is elhagyja Imrédy kedvéért. A Festetics-párt képviselőjelöltje volt, a nyilasoknál pedig számmellenőr. Most megkísérelte becsapni magát a Kereskedő Társulat tisztikarába, amennyiben a választásokon jelöltette magát. A demokratikus rendőrség azonban idejében lecsapott rá.

APOLLO-MOZI

Javor, Bull, Sárny és Muráti
a főszerepben

Késő

Előadások: d. u. 1, 3 és 4,
vasárnap d. e. 11 órakor is.

Vígyszinnaz-mozgó

Mai műsor:
ZENDAI FOGOLY
Világhíri amerikai Jim
Ronald Co. mar. és Douglas
Fairbanks Jr. főszereplésével
Új orosz híradó: Előadások nétköznap d. u. 1, 3 és 4 óra or, vasárnap d. e. 11, d. u. 1, 3 és 4 órakor.
Pénztárnyitás hétköznap 12 órakor, vasárnap 10-től 10-ig atólag.

A szabadsághoz Csokonai Vitéz Mihály verse

(1773—1805)

Szép szabadság! Oh, sehol nincs
E világon oly becses kincs,
Mely tenélad nagyobb volna,
Vagy tégedet kipótolna.
Te könnyíted terheinket;
Ha bú rájga szíveinket,
Biztatsz minket.

Az oly madár igen ritka,
Melynek kedves a kalitka;
Bár arannyal van befedve,
Még sem telik benne kedve,
Bár meg ne kelljen szűkülni,
Mégis mindég fog készülni
Kirepülni.

Mit ér, mit ér a rabságban
Kínlódni sok gazdagságban?
Mit ér minden, ha kötelel
Békös lábodon viseled?
Ha a kinos szolgabot vér,
Úgy a pompa, a masina vér
S a rang mit ér?

Minden vágy a szabadságra,
Kevés a pénzre s országra;
Több vágy szabadon pihenni,
Mint pénz közt gazdag rab lenni;
Kivált egy bölcs elme mindég,
Egy poéta tüzeesség.
Csak ettől ég!

Chopin, a szabadság zeneköltője Hernádi (Heimlich) Lajos előadása a Szabadegyetemen

Ezzel a címmel tartott előadást kedden délután a debreceni Szabadegyetemen Hernádi (Heimlich) Lajos, európai híri zongoraművész. Beszédében rámutatott arra, hogy Chopin, a legnépszerűbb zeneszerzők egyikét, mennyire félreismertik azok, akik csak néhány gyakran játszott művét ismerik és akik azt hiszik, hogy nőies, halkszavú álmodozó poéta volt csupán. Amellett, hogy valóban egyike volt a legérzékenyebb lelkű lírikusoknak, férfias erőteljes duzzadó és egotisztromló is tudott lenni. Művészetének érzelmi skáláján éppúgy megtaláljuk az átszellemült, éteri hangulatokat, mint a magávalragadó győzelmi ódák s a démoni szenvedélyek hangjait.

Chopin művészete örökéletű, de két jellemvonása különösen aktuálissá teszi őt ma számunkra. Az egyik az, hogy

művészete a nép, a lengyel nép zenéjében gyökerezik. Ő volt az első a XIX. század nagy mesterei között, akinek alkotásában addig szokatlan erővel jelentkezik ez a népzenei hang

s az ő példája hathatott termékenyítőleg Liszt magyar, Csajkovszkij orosz, Grieg norvég levegőjű műveinek megalkotásánál. Másik, érdekes

jellemvonása Chopinnak a szabadságvágy,

amely szinte minden művében megnyitkozik, általános eszmei, de különösen zenei értelemben. Egyike volt a legeredetibb lángelméknek s a legmerészebb újítóknak dalami, harmóniai, ritmikái s formai szempontból egyaránt, akinek művei a nagy zeneszerzők egész sorára hatoltak bátorságukkal és zseniális újításokkal.

Hernádi Lajos érdekes és értékes előadását azután egész hangversenyműorra való, gyönyörű Chopin-művel illusztrálta. Zongorázása teljesen magával ragadta a szűfolt terem hallgatóit, akik viharos tapsokkal ünnepelték a művészt. Különösen ki kell emelnünk a méltán nagy sikert aratott „A-moll”-szonátát. Hernádi felkészült, tudatos művészete ebben a nagyszerű műben érte el csúcspontját.

Megindul a villamos közlekedés

A villamosvonalakon a villamoskocsik 1945. év március hó 1-től kezdve az alábbi menetrend szerint közlekednek:

MÁV. pályaudvar—„Bika”-szálloda között. „A” jelzésű ingakocsi pályaudvartól elsőként 6.50, utolsó kocsi 16.53-kor indul s 15 perccel közlekedik. „Bika”-szállodától pályaudvar felé első kocsi 7.00, utolsó kocsi 17.00 órakor indul.

„Bika”-szálloda—Egyetem Klinikák között. „Bika”-szállodától első kocsi 6.30, utolsó kocsi 17.10, Központi Egyetemtől első kocsi 6.45, utolsó kocsi 17.25-kor indul. E vonalon a kocsik 6 perccel közlekednek egymást.

Városháza és Attila-tér között egy kocsik közlekedik 15 perccel. Városházától első kocsi 6.30, utolsó kocsi 17.15, Attila-térről első kocsi 6.38, utolsó kocsi 17.23-kor indul.

Ocsenás József

cserepalkánymester
Ferenc József-út 56.

Uj férfi- és nőruhaneműt a legmagasabb napiárban vesznek

FRIEDMAN
CSOKONAI-UTCA 3

„Bika”-szálloda — Hortobágy-malom között a kocsik 10 perccel közlekednek.

„Bika”-szállodától első kocsi 6.30, utolsó kocsi 17.10, Hortobágy-malomtól első kocsi 6.40, utolsó kocsi 17.20-kor indul.

„Bika”-szálloda—Kemény Zsigmond-utca között a kocsik 8 perccel közlekednek.

„Bika”-szállodától első kocsi 6.32, utolsó kocsi 17.12, Kemény Zsigmond-utcától első kocsi 6.45, utolsó kocsi 17.30-kor indul. A „Bika”-szállodától 10.00 órától kezdődően a kocsik 8 perccel a Köztemető Kassa-úti kapujáig közlekednek. A Kassa-úti kaputól az első kocsi 10.16, az utolsó kocsi 17.28-kor indul.

Teavajat, szemesk. vét
legmagasabb árban vesznek

Szabó György

„ERZSEBET” cukrászda.
Csapó-utca 41. Piac-utca 37.

Magas árat fizetek

Vászonért, szövétért
Ugyanott megbírából
karorát, aranyat
veszek

Piac-u. 59, üzlet.

SZÍNHÁZ

Iroda mi-est
a Csokonai-színházban

Erdekes és sikerült kísérlet a Csokonai-színház tegnapi kettős bemutatója. A két egyfelvonásos tréfa tökéletesen megfelelt annak a művészi és irodalmi színvonalnak, melynek szükséges voltát már többször hangzottattuk.

Az első darabot, a „Pathelin mester”-t az egyetemisták színjátszó csoportja adta elő. A XV. századbeli ismeretlen szerző darabja témájában nem nagy igényű, gördülékeny cselekménye, ma is friss humora azonban — mint a moliére-i vigjáték öse — irodalomtörténeti jelentőségű. Dicséret illeti az egyetemistákat komoly kulturális törekvéseikért. Súlyos feladatot vállaltak magukra, amikor egy közel ötszáz éves darabot léptek az irodalomtól elszakított debreceni közönség elé. Elismerésemelző módon oldották meg feladatukat: minden szavukon érezhetjük, milyen lelkesen és odaadottan készültek a bemutatóra. A rendezés és előadás természetesen még nem hibátlan, de komoly reményekre jogosít a jövő művészeti célkitűzéseire vonatkozóan. A címszereplő Szamosujváry Tibor tehetséges színjátékos. A felfogás ügyvéd ábrázolása talán kicsit túlzott, de mindenképpen alapos és átgondolt munka. Szepényi Lajos már nem újona a színpadon. Ezúttal nem dicsérhetjük fenntartás nélkül; a hangulatváltozásokat nem érzékelteti kellőképpen, a bírósági jelenetben monológja összefolyik, nem kelti a megzavart ember benyomását. A női főszereplő, **Aba Ilkó** rendkívül vonzó, dekoratív jelenség. Megjelenése, mozdulatai színpadra termettek.

Bernard Shaw „A sors embere” című tréfiája mondanivalójában sokkal közelebb áll a ma problémáihoz, de irodalmi értékben sem marad az előző mögött. Igazi Shaw-szatíra: bizarr ötletek, szellemes, virtuóz mondatok, éles, törszerű filélek. A darabot a Csokonai-színház társulata mutatta be, bebizonyítva, hogy a színészek nemcsak operettben, hanem igényes prózában is megállják helyüket. Elsőrendű alakítás — az est legjobbja — Szabó Samu „Giuseppe”-je. A tehetséges Nagy Béla Napoleon ábrázolásában illuziórontó a színész magas termete. Nem szuggesztív egyénisége, hanem megjelenése ad így erőt számára ellenfelével szemben. Az ellenfelet a színház főcseréje, Havadi Honka játssza, itt-ott ismét megcsillagotva komoly színészi képességeit. Szerepének felfogásával nem értünk teljesen egyet, — Shaw **nő** alakja magas elikai színvonalon álló „ember”, Havadié — bár kétségtelenül jól és szívesen megjátszott — ravaszkodó, csábító nő. Jó a darabról darabra fejlődő **Pór Jenő** ostoba hadnagya. **Deéry Jenő** rendezése — ha nem is követi mindenben Shaw szellemét — éles megítélésre és kiváló színpadi rutinra mutat.

Örvendetes, biztató jelenség a Csokonai-színház irodalmi-estje. Ha a színház továbbra is ezt a vonalat tartaná, sok lámadásnak venné elejét és biztosítaná az együttműködést színház és sajtó között. Nem szabad visszariadni a kezdeti nehézségektől: a közönség nevelhető és ennek a nevelésnek a kötelessége nem utolsó sorban a színházra hárul. A magunk részéről ebben a munkában teljes támogatást ígérünk.

H. F.

Csokonai-színház

Ma d. u. IRODALMI-EST Ma d. u.
Az egyetemi színjátszó társulat előadásában
XV. század ismeretlen szerzőjétől
Pathelin mester bohózat.
A színtársulat előadásában Bernhard Shaw:
A sors embere. Tréfa.

Veszek cukrot, mézet
liszte, vajat,
olajat, zsírt, mákot, tojást, teletterméket
Drexler cukrasz.,
Kossuth-u. 6

PÁRTHIR

A Nemzeti Paraszpárt március 4-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Varga-u. 1. szám alatti hivatalos helyiségben taggyűlést tart. A tagok minél nagyobb számban megjelenését kéri a Vezetőség.

SZAKSZERVEZETI HIREK

Vasúti nyugdíjasok és nyugbérések esztendőnkön délelőtt 10 órakor értekezletet tartanak Arany János-utca 2. szám alatti szakszervezeti székében.

Magyar Erdészek Országos Szabadszakszervezete március hó 4-én d. e. fél 10 órai kezdettel Debrecen, Széchenyi-utca 30. szám alatt rendes havi taggyűlést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja a vezetőség.

Nyilatkozat

A debreceni Nemzeti Bizottság folyó hó 26-i ülésén személyekkel kapcsolatban kijelentések hangzottak el.

A helyes tényállás lerögzítését szükségesnek tartom az alábbiakban:

1. Mint partizán szeptember hó 17-től október hó 19-ig működtem.
2. Soronkívül főhadnaggyá léptem elő.
3. A debreceni őrszázalaj parancsnokává neveztek ki. E kinevezést rendkívüli nagy kitüntetésnek tartom.
4. Tolmácsszolgálatra a Honvédelmi Minisztériumban szolgálati időmön kívül, önként jelentkeztem.

Minden más megállapítás valótlán.

Debrecen, 1945. évi február hó 28-án.

Maléter Pál főhadnaggy,
6. őrszázalajparancsnok.

HALALOZÁS. Özv. Kardos Jánosné Horváth Mária 44 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 2 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozóterméből. Lakás: Szondi-u. 17. Dankó temetkezés.

Óvári Mihály nyug. tiszthelyettes 58 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 2 órakor lesz a Köztemető II. a. ravatalozóterméből. Gyászolják: felesége, gyermeke és kiterjedt rokonsága. Lakás: Bajnok-u. 26. Dankó temetkezés.

Juhos János 81 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető ravatalozóterméből. Gyászolják: bánatos felesége, gyermekei, unokái és a rokonság. Lakás: Görgeyi-utca 23. Gebauer temetkezési vállalat.

Szendrei Ferenc 1 napos korában elhunyt. Temetése csütörtökön déli 1 órakor lesz a Köztemető ravatalozóterméből. Gyászolják: bánatos szülei, testvérei és a kiterjedt rokonság. Lakás: Busi-utca 10. Gebauer temetkezési vállalat.

Kék István gazdálkodó 57 éves korában elhunyt. Temetése pénteken 2 órakor lesz a házravatalozóterméből. Gyászolják: bánatos felesége, gyermekei, testvérei, apósa, anyósa, sógorai, sógorai és a kiterjedt rokonság. Lakás: Busi-u. 5. (Minden külön értesítés (gyászlap) helyett.) Gebauer temetkezési vállalat.

Angora-, gyapjú- és divatlonalat magas áron veszek. Gyapjútonaliból női- és férfi kötöttárukat nagy választékban.

Szilágyi divatház
Piac-utca 59 szám.
Üv. GROSZ JÓZSEF

Fuvarozást
helyben és vidéken vállalok
BÁNKI ISIVÁN
Böszörményi-út 36 szám.

LAPZÁRTA UTÁN:

Moszkva, február 28. Sztálin marsall mai külön napiparancsában közölte, hogy Rokossovski tábornagy hadseregcsoportja elfoglalta Pomerániában Neu-Stettin városát.

Délután 4 óráig kötelesek az üzletek nyitvatartani

Debrecen város I. fokú iparhatósága értesíti a város érdekelte lakosságát, hogy a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 187/1945. K. K. M. számú rendelete folytán Debrecen város területén lévő nyitvatartási üzletek záróját délután 4 órában (4 órában) állapította meg, azzal, hogy délben 12 órától 4 óráig az alkalmazottak részére ebédszünetet

kell engedélyezni. Az I. fokú iparhatóság figyelmezteti az érdekelte árusítási üzlettulajdonosokat, hogy az üzletek zárójának betartásához pontosan alkalmazkodjanak, mivel a hatóság a záróra betartását ellenőriztetni fogja és szabálytalanság észlelése esetén a megtorló intézkedéseket haldéktalanul megteszi.

Tettél már valamit a budapesti gyermekek megmentéséért?

Jelentkezz a Nemzeti Segélynél, Batthyány-u. 9.

A honvédség felhívja a lakosságot katonai szállások felajánlására

A debreceni honvéd állomásparancsnokság egy újságközleményben felkérte a város polgári társadalmát tisztek és tiszthelyettesek elhelyezésére szükséges lakások önkéntes felajánlására.

Örvendetesen állapítjuk meg, hogy a lakosság minden rétege lelkesedéssel szívesen vállalkozik a város honvédség tagjaival megosztani. Az eddig bejelentett lakások már csaknem teljes számban igénybe lettek véve. A Pavillon-laktanyából a közeljövőben kiszabaduló magyar hadifogoly tisztek és

tiszthelyettesek, valamint az egymásra érkező hadifogollyalállományok és egyenként jövők részére azonban már nem állnak rendelkezésre lakások és a városi lakáshivatalnak sem áll módjában ilyen lakásokat kiutalni. Ezért ismételt felkérem a város polgári lakosságát, főként azokat, akik nélkülözhető lakásukat még ezideig ily célra nem ajánlották fel, mielőbb jelentsek be a debreceni honvéd állomásparancsnokságnak. (Szent Anna-Anna-utca 25.) Debreceni honvéd állomásparancsnokság.

Felhívások

KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK KÉRJENEK VÉGLEGES IPAR-ENGEDELYT

Fel hívja az I. fokú iparhatóság azokat a kereskedőket és iparosokat, akik ideiglenes engedélyt kaptak, hogy okmányokkal szabályszerűen felszerelt kérelmüket a végleges iparjogosítvány kiadása iránt haladéktalanul adják be, mert a ideiglenes engedélyeket az iparhatóság visszavonja.

A tisztifőorvosi hivatal felhívja a Debrecen törvényhatóság területén lakó és tartózkodó összes orvosokat, akik eddig még a fenti hivatalnál nem jelentkeztek, hogy vagy személyesen, vagy írásban 48 órában belül az alábbi adatokat hivatalunknál közöljék: Név, születési neve, születési éve, helye, polgári foglalkozása.

Fel hívás. A tényleges tanfolyam fizetésüket március hó 3-án, a nyugalmazottak 5-én, az elmaradtok és az övönök 6-án kapják ki. Aki a múlt tanévben debreceni tanyai iskoláiban működött, az 3-án délután 1 órakor jöjjön fel a hivatalba Tanfelügyelőség.

A Cipész Temetkezési Társulat tagjait felkérjük, hogy lakcímeiket jelentseék be: Nagy Árpád Péterfia-u. 24. Giczey János Rákosi Jenő-u. 7., Baka Károly Booskai-tér 8. szám alatti cipésmestereknél.

DANCING

TANCIINTEZET

Széchenyi-utca 1. B.

Minden hó 1-én és 15-én táncfolyam kezdődik.

Minden csütörtökön 12-4-től, szombaton és vasárnap 3-tól

össztánc

Beiratkozás naponta 12-2-ig.

Március elején JUHASZ GÉZA szerkesztésében megjelenik a

MAGYAROK

irodalmi folyóirat első száma, Benedek András, Gergely Sándor, Juhász Nagy Sándor, Kardos László, Kéry László, Papp Anta, Révai József, Simon László, Tóth Endre írásaival.

Erezd kötelességednek jelentkezni a magyar nép szabadságharcos hadseregébe!

Honvédelmi Minisztérium nevelőcsoportja.

Holnap tartja az Orvosi Szabadszervezet alakuló ülését

Az Orvosi Szabadszervezet előkészületeinek megbeszélésére március 2-án, pénteken délután 1 órakor a Belklinika tantermében az orvosok gyűlést tartanak. Az egész orvosi társadalom részvételére számítanak.

SPORT

A Kerületi Sportszövetség minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 4-től 6-ig hivatalos órát tart.

Gyermekgondozónői tanfolyam a gyermek-klinikán

A Debreceni Tisza István Tudományegyetem gyermekklinikáján gyermekgondozónői tanfolyamra 4 középiskolával 18-30 éves korig jelentkezni lehet 8-12 óra között a klika vezetőségénél. Félévi gyakorlat mellett a tanfolyam 2 éves államvizsgával és oklevéllel. Tanfolyam idején természetbeni ellátás.

Ipartestületi közlemények

Meghívó. Az építőiparosok szakszervezetének megalakítása céljából folyó hó 1-én, vasárnap délelőtt 8 órakor tartandó ülésére (Rendőrség, III. em. 96. sz.) tisztelettel meghívja az Ipartestület kebelébe tartozó összes önálló építő és rokorszakmák iparosságát. Az előkészítőbizottság.

A villanyszerelő szakosztály tagjait felhívjuk, hogy folyó évi március 2-án délután 2 órakor Kossuth-u. 20., III. em. 96. szobában tisztújító ülésen pontosan megjelenni szíveskedjenek. Ipartestületi elnökség.

Veszek - eladok

Újat és használtat terli- és nőiruhát, fehérneműket, Ruhaanyagot, vásznat, ágyneműt. Megbizásból legmagasabb árat fizet aranyért és óráért.

BLUM, Piac-u. 21, üzlet

Hirdetmény

Ertesítem a fürdőző közönséget, hogy a fedettusoda közös használata, valamint a kádfürdő igénybevétele március hó 1., 2., 3. és 4-én reggel 8 órától délután 3 óráig a polgári lakosság rendelkezésére áll.

A thermál-fürdő továbbra is ugyancsak 8-3 óráig a fürdőzőközönség által igénybe vehető a következő beosztással: vasárnap, hétfő, péntek férfiaknak; kedd, csütörtök, szombat nőknek.

Polgármester.

Nyilt-tér

Fiamért, Rác Istvánért semmiféle felelősséget nem vállalok 1945 január 26-tól. Rác Gábor (atyja).

Orvosi hír. Dr. Grósz György sebész és arrológus szakorvos rendelését Hatvan-u. 1 sz. alatt megkezdte.

Felelős szerkesztő és kiadó: **DR. TARISKA ISTVÁN**
Szerkesztő: **RADÓ ISTVÁN**
Nyomatott a „Szabadság” nyomda és kiadóvállalat körforgógépén Debrecen, József királyi herceg-utca 16. szám.
Felelős nyomdaigazgató: **Ménes János**.

APRÓHIRDEIÉSEK

ÁLLÁS

Dohánykertészek keresetnek különböző gazdaságokba elhelyezés végett. Jelentkezni a dohánygyárnál. 805

Ügyes bejáró mindenest felvesz Damo cukrász. — Csapó 18. Wiener-ház. 686

Házvezetőnőnek jobb családba elmennék. — Józsa, Deák-u. 566. 685

Jóitűző bejárónőt vagy bentlakót két férfi háztartásához azonnatra felvesszünk. Csapó u. 6. sz. Havas. 670

Kerékek megbízható gyermekszereit mindenest bentlakó főzőnőt. Dr. Takács ügyvéd, Vár-u. 2. II. sz. 791

Tanulóleányt felvesz kozmetika. Svetits-bérfház fodrászüzlet. 669

Egy szőlőmunkást keresek szobakonyhás lakással. Értekezni Német-utca 3. 668

Figyelem! Harmados vagy feles munkás dányos, dohányos; a városból öt kilométerre, köves-út mellett azonnatra felvétetik. Érdeklődni Mezszena-u. 4. sz. 612

LAKÁS

Bütorozott szobát kiadok egy vagy két tisztviselőnek. Cím a kiadóban. 595

A dohánygyár raktárnak alkalmas helyiséget keres a város belterületén. Lehetőleg padlózat legyen, lehet nagyobb magánház is. Ajánlatokat a dohánygyárhoz, vagy telefon 48. 304

Rendelőmhöz közel szobakonyhás lakást keresek bútorral vagy anélkül. Kossuth-utca 42. sz. Dr. Mezei. 664

Kis szobát keres inteligens nő, Rothermere-u. 55. sz. II. ajtó. 811

EGYÉB

Szöbrényi! Gyuszikám adjál életjelt apádnak. 785/30

Tűziját cserélek modernebb ruhaszekrényért, tetőgerendát, deszkát, léceket, eserepet veszek. Nyil-utca 113. 622

Adler írógép, jókarban lévő eladó. Domb-u. 11. sz. 682

Szeget cserélek cukorér Arany János-utca 6. keresztpület. 679

Női harisnyát adok cukorért, vagy mézért. Hatvan-u. 1. II. em. 40. 681

Keresem férjemet, Orosz Antal és bajtársát Hevesi Ambrust. IX. 3. Kolozsváron a 9. helyőrségi kórházhoz vonulnak be munkaszolgálatra, tábori sz. D. 609. Utolsó hírt Szikszóról jött. Nagyon kérem bajtársait vagy bárkit, ha tud rólok értesíteni szivesked. Rudolf utca 1325. Kaba. 678

Hármas puhafa szekrény eladó. Mőric-utca 34. Ugyanott szelont jóállapotban vennék. 686

Mikroszkópot, orvosi köpenyt vennék. Ajánlatokat „Mikroszkóp” jelgére kiadóhivatalba. 665

Barabás Zsigmondot keresem, ki lakott Monti ezredes-utcán. Okvetlen jöjjön el Dobrosi Károly Debrecen, Homokkert, Puzdra-utca 5. sz. 665

Kiadó felesbe vagy bérelbe 53 hold föld. Polgári-tanya. Diószegi-út. Pacsirta-u. 18. 675

Eladó 1 ágy, 1 asztal és 1 éjjeliszekrény. Bethlen-utca 57., keresztpület, jobbra. 687

Jókarban lévő boroshordók eladók. Honvédtemető-u. 43. 663

Ertesítem a háztulajdonosokat és bérlőket, hogy háztól való szemétfuvarozást vállalom. Előjegyzés végett jelentkezni lehet Kút-utca 134. 683

Eladó hatszemélyes ményfa nagy ruhaszekrény porcellán étkészlet, kerény, egy ágy, egy fekete női szövetruha. 3-6 óráig, csengetni. Zöldfa-utca 8. Betus. 660

Keresik Vaday János 19 éves leventét szülei, akit szept. 30-án Tiszacsécséről elhurcoltak a németek. Aki tud róla, az értesítse aggódó szüleit Debrecen, Csuka-utca 11. vagy Vár-utca 2. sz. (fodrászüzlet). 676

Keresem Barta István és feleségét, valamint Szőke Imát. Laktak Debrecen, Pacsirta-u. 54. sz. alatt. Aki tud róluk kérem értesítsen. Szőke István Budapest, VI. ker. Sziv-u. 37. 785/26

Imecfalvi Domokos dr. urnak Debrecen, Kossuth utca 71. Pesten vagyok. Gyertek, vagy küldjétek érte. Értesítést kérek: Hernád-u. 12. sz. Garancsy Istvánné Magda. 785/27

Scheer Andorné kéri férjét, ha lehet juttasson neki és fiának élelmiszert Scheer Andorné, Csana-utca 2. 785/28

Keresem Püspökudányból Kovács Lajos Északirator 7. alatt lakókat. Értesítést kérek. Kovács Béláné, Bpest, VI. Horn Ede utca 12. 785/29

Náduvár özv. Kovács Gáborné édesanyának üzenjük jól vagyunk mindannyian Itthon. — Kérjük, hogyletéről értesítsenek. Mária, Eszter, Sanyi. 785/36

Hüse Márta Budapest, Kálom-tér 3. Kéri, hogy Hüse Zsófia Debrecenből Csap-u. 6. jöjjön és hozzon élelmet. Ismerős vagy barát, aki olvassa, adjon tovább a kérést. 785/31

Schmör Hugóné kéri fiát, vagy aki tud róla. értesítést adjon róla. — Rózsa-u. 61. Dr. Andriás. 785/32

Pálkós József fűszerkereskedő kéri a Debreceni jó ismerőseit, hogy segítsen keressék fel. Jelenlegi tartózkodási helye Bpest, V. ker. Tátra-u. 29. a. leveleket szerkesztőség útján közvetíthet. 785/33

Budapesti hozótartozók részére küldött levelekre válasz a hét végén érkezik. 785/34

G'iték Budapestben — (Operaház) Jól vannak. Lovál megy. 785/35

Gulyás Mária keresi édesanyját Balogh Istvánnét (Rákosi Jenő-u. 5. fsz. 5.) Csaba Lászlókat ugyanott II. 12) özv. Mihályi Jánosné Pacsirta utca 2. Éles Margit Csillag-u. 11. Értesítést kérek a debreceni „Néplap”-ba. 785/25

Vagyonmentő, Bádógos-u. 1. Vételre keres korabeli (antik) butorokat, vázákat, nappelket, orákat és modern hálóbuorokat. 419

Aranyat, órát a legmagasabb áron veszek Schuino. Gyula órásmester, Sas u. 2. 474

Magányomozó Gálócsy Zöldfa-u.3. Fogad délután háromtól ötig. 651

Reklamié és mindenféle kárpitosáru kapható. — Major Sándor, Péterfia-u. 26. szám. 417

Olajütőt és darálómalmot készpénzért azonnal vennék. Cím a kiadóban. 549

Órát, ékszert, aranyat magas áron vesz Blaltnet, Csapó-u. 83. 628

Vagyonmentő, Bádógos-u. 1. Me-bizói részére vásárolj kávét, teát, cukrot, mézet, szalonnát, zsírt, üstölt nurokat, kolbaszi. 420

Bármilyen órák javítását, felelősséggel vállalom. szolid árak mellett. Majoros János órász, ékszerész, Altia-tér 4 sz. 480

Eladok és veszek használt férfi és női ruhát, szövetet és vásznat, minden mennyiségben. Juhász, Hatvan-u. 29. 503

Szappanakaló zsira-déket szappanra becsérelék, Nagy szappanos. — Berek-u. 3. 306

Használjunk békebeli pamutból foszlány st p-né, műrostmentes, kiadós, ig van. Favoit, Csapó 24. 805

Veszek zsákszövetet, zsinogot, hevedert, szeget, rugót. Major, Péterfia-u. 26. szám. 418

Mozaiklapok, Ahoit-lemezek, fűrészpapor-gáccsal kapható a Debreceni Működgyárnál. — Fürdő-utca 2.

Kerékek megbízóim részére leboházott házakat, telket is, fa anyagot, szövet, papírt, repet, kátránypapírt. Vállalatok tetőfedést soron kívül. Buljovszky D. Széchenyi utca 41. 1201

Mérleg- és súlyjavítás, eladás, vétel, csere. Kántor mérlegüzem Zák-utca 11. Megvételre keres furdancsot spirálúrókkal és kézi köszörűkövet. 488

Elveszett egy yorskir koca, nyomravezető zsir jutalomban részesül. — Dévai-utca 11/ Faragóné. 645

Székelyhídi Hugó repülő zászlóst keresi felesége, Budapest, Kmetty-u. 2. sz. 785/19

Egy igásló van eladó. Hargita-utca 16. sz. 677

Aki tud Gombos István debreceni 11-es hajdú ezrelbeli Gh szakaszvezető-ről T. p. sz. F 281 volt és Gombos Imre hadaród őrmesterről T. p. L. 343. értesítést szüleit — Gombos Mártont Debrecen. Legányi-u. 34. 661

Dobi Sándor nyug. áll. elöljárót (Debrecen, Kis-hegyesi-út 30.) sz. kéri gyermekei, adjon életjelt magáról a következő címre: József krt. 31. a. 785/13

Keresem dr. Freibergert Vilmos orvost, aki Ung megyében a 9041. román nemzetiségi munkásszázad orvosa volt, utóljára október 5-én írt. Vele voltak Nuridsány Antal őrmester és Várhalmi Péter honvéd. Aki tud valamelyikükről értesítsen Budapest, Izabella-u. 82. I. em. 8. Palásti címre, magas jutalom ellenében. 785/14

Strasser László 1944. szeptemberben indult el Bórból, legutóbb Ujver-báson látták. Strasser Tamást 1944 jan. 10-e körül látták Pécsen. — Strasser Hedvid férjezett Geigner Sándorné 1944 nov 18-án Mosonmagyar-óvárról írt. Aki bármit is tud róluk értesítse aggódó szüleit Strasser Sándort, Bpest, VII. Dohány-u. 30. II. 6. 785/15

Balogh Sándor, Debrecen, fatelep, Inezi. Muci kéri, küldjél értük autót. Választ hasonlóan kérek Debreceni újságban. Budapesti címünk: Gerő, Rákóczi-út 8. 785/16

Özv. Karsai Gáborné Nádudvar és Nagy Pál Debrecen, Hegyi Mihály-utca 30. lakosokat tudatják gyermekei, hogy mindnyájan egészségesek és mihelyt lehet. azonnal indulnak haza. Üzenjenek. Aki olvassa sziveskedjék értesíteni őket. 785/17

Víziről Debrecenj Pityó címe Kispest, II. Kálman király-út 40. Köntösné. Levél ment a vilánytelepre. Választ kérek. 785/18

Blaha F. László, Jóna János, Borsy Jánoséknak üzeni. Pista Lusy és Pityu Jankánál vannak. Budapest, VIII. József krt. 23. 785/20

Dr. Fényes Pál — gyöngyösi ügyvédet, vagy lakót, aki tud róla keresi Brack Márta, Budapest, Madách Imre-út 10. III. 1. 785/21

Józsára! Özv. Sász Józsefnének édesanyám nagyon aggódunk érteket. Adjatok életjelt magatokról. Eszli. 785/22

Sipos Lajosnak Hajdú-böszörményben és Fekete Lajosnak Debrecenben, Mester-u. 48. sz. üzenik gyermekei. Károlyéknál jól vannak. Lali 5-én gyalog indult haza. Értesítést kérünk. Sipos Károly, Kispest, II. Szent István krt. 7. I. em. 9. 785/23

Kollósi István Pestújhelyről értesíti nővérét, Krón Józsefnét és férjét Krón Józsefet, mindhárman jól vannak. Kéri nővérét adjon életjelt, valamilyen módon magukról. Kéri továbbá Krón Józsefné ismerőseit, akik a hírdetést olvassák közöljék nővérevel. 785/24

Dr. Witz Pálnak üzeni felesége Anca. Jól vagyunk. Lehetőleg adját életjelt magadról. 785/1

Antos László budapesti mérnököt, aki utóljára Sárospatakról írt, keresi felesége. Aki tud róla, ezuton értesítse Antos Lászlónét, Budapest, V. Tátra-u. 37. 785/2

Dr. Fodor Endréné üzeni felesége Luli, jól van, lehetőleg adjon életjelt magáról. 785/3

Kisvárdára Kovács Károlynak (Akáfa-u. 25. szám) üzenem, hogy jól vagyok, rövidesen hazamegyek. Dr. Kovács Magdolna Bpest, IX. Ferenc krt. 30. I. 2. 785/4

Kisvárdára Bakoséknak üzenjük, hogy rövidesen hazamegyünk. Levelet kérünk Bpest, Ferenc krt. 30. sz. Panni és Baba. 785/5

Rajnai J. Sándorné sz. Kiss Irén üzeni szüleinek Kiss István Kolozsvár, Krizbay-u. 67. jól vannak Sancival együtt s amint lehet hazamennék. Értesítést a nagyétük-ről. Cím: M. kir Opera-ház, aki olvassa, értesítse. 785/6

Klausz Dezső Debrecen Vár-u. 4. Mindnyájan jól vagyunk. Szeriettel várunk az egész családot. 785/7

Perényi Erzsébet egyetemi tisztviselőnőnek Debrecenbe üzenj nővére, amint tud indul haza. Kéri értesítse hogyletéről „Néplap” debreceni megbizottja útján Budapest, V. Katona József-u. 33. III. em. 4. címre. Aki olvassa kérem továbbítsa. 785/8

Tomek László, Vágó Gyuláné, Székelyhádon. Gyuszi, Apu, Anyu, Omi jól vannak, hírt kérek. Budapest, Bencur-u. 16. 785/9

Keresem Somogyi Zoltánt, aki Esztergomból 101/41. századdal május 12-én indult. Utolsó tábori szám B. 499. Kérem aki tud róla értesítse aggódó édesanyját és nővérét. Cím: Budapest, Wesselényi-u. 65. III. em. 28. 785/11

Berki Géza igazgatót (Itélőtábla Borzan Gáspár-u. 3.) értesíti a veje, hogy mindannyian jól és együtt vannak. Budapest, ten Gr. Zichy Jenő-u. 35. II. em. 15 laknak, kéri, hogy adjon magáról mielőbb hírt és ha teheti, mielőbb hazaszállításonkról gondoskodjék. 785/12

Nagykárolyba üzenem testvéremnek Sikolya Józsefnének, Csokonai-u. 2. nem történt semmi bajunk Józsi karácsony héteben néhány napig nálunk volt. Laci pedig rádión zente, hogy ártben van. Ebben a laphan értesítetek sorsotokról. — Imre. Budapesti igazgatóság. Aki olvassa üzenetemet, továbbítsa. 785/10